

Andrei Viorel IUGAN

**CODUL PENAL
CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ**

***Minute de practică neunitară. Decizii ale Curții Constituționale.
Recursuri în interesul legii. Hotărâri prealabile***

Cuprins

CODUL PENAL DIN 2009 (LEGEA NR. 286/2009)	5
PARTEA I. PARTEA GENERALĂ	5
Titlul I. Legea penală și limitele ei de aplicare	5
Capitolul I. Principii generale	5
Capitolul II. Aplicarea legii penale	5
<i>Secțiunea 1. Aplicarea legii penale în timp</i>	5
<i>Secțiunea 2. Aplicarea legii penale în spațiu</i>	12
Titlul II. Infracțiunea	14
Capitolul I. Dispoziții generale	14
Capitolul II. Cauzele justificative	15
Capitolul III. Cauzele de neimputabilitate	16
Capitolul IV. Tentativa	17
Capitolul V. Unitatea și pluralitatea de infracțiuni	18
Capitolul VI. Autorul și participanții	28
Titlul III. Pedepsele	30
Capitolul I. Categoriile pedepselor	30
Capitolul II. Pedepsele principale	31
<i>Secțiunea 1. Detențiunea pe viață</i>	31
<i>Secțiunea 2. Închisoarea</i>	31
<i>Secțiunea 3. Amendă</i>	31
Capitolul III. Pedepsa accesorie și pedepsele complementare	35
<i>Secțiunea 1. Pedepsa accesorie</i>	35
<i>Secțiunea 2. Pedepsele complementare</i>	36
Capitolul IV. Calculul duratei pedepselor	39
Capitolul V. Individualizarea pedepselor	41
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	41
<i>Secțiunea 2. Circumstanțele atenuante și circumstanțele agravante</i>	41
<i>Secțiunea 3. Renunțarea la aplicarea pedepsei</i>	45
<i>Secțiunea 4. Amânarea aplicării pedepsei</i>	47
<i>Secțiunea 5. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere</i>	52
<i>Secțiunea 6. Liberarea condiționată</i>	60
Titlul IV. Măsurile de siguranță	66
Capitolul I. Dispoziții generale	66
Capitolul II. Regimul măsurilor de siguranță	67
Titlul V. Minoritatea	72
Capitolul I. Regimul răspunderii penale a minorului	72
Capitolul II. Regimul măsurilor educative neprivative de libertate	74
Capitolul III. Regimul măsurilor educative privative de libertate	76
Capitolul IV. Dispoziții comune	78
Titlul VI. Răspunderea penală a persoanei juridice	82
Capitolul I. Dispoziții generale	82
Capitolul II. Regimul pedepselor complementare aplicate persoanei juridice	83
Capitolul III. Dispoziții comune	85

Titlul VII. Cauzele care înlătură răspunderea penală.....	86
Titlul VIII. Cauzele care înlătură sau modifică executarea pedepsei	95
Titlul IX. Cauzele care înlătură consecințele condamnării	97
Titlul X. Înțelesul unor termeni sau expresii în legea penală	101
PARTEA II. PARTEA SPECIALĂ	106
Titlul I. Infracțiuni contra persoanei	106
Capitolul I. Infracțiuni contra vieții.....	106
Capitolul II. Infracțiuni contra integrității corporale sau sănătății.....	108
Capitolul III. Infracțiuni săvârșite asupra unui membru de familie.....	112
Capitolul IV. Agresiuni asupra fătului.....	112
Capitolul V. Infracțiuni privind obligația de asistentă a celor în primejdie	113
Capitolul VI. Infracțiuni contra libertății persoanei	114
Capitolul VII. Traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile.....	115
Capitolul VIII. Infracțiuni contra libertății și integrității sexuale	119
Capitolul IX. Infracțiuni ce aduc atingere domiciliului și vieții private	128
Titlul II. Infracțiuni contra patrimoniului.....	131
Capitolul I. Furtul	131
Capitolul II. Tâlhăria și pirateria.....	134
Capitolul III. Infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii.....	136
Capitolul IV. Fraude comise prin sisteme informatice și mijloace de plată electronice	138
Capitolul V. Distrugerea și tulburarea de posesie	141
Capitolul VI. Infracțiuni care au produs consecințe deosebit de grave	142
Titlul III. Infracțiuni privind autoritatea și frontiera de stat	142
Capitolul I. Infracțiuni contra autorității	142
Capitolul II. Infracțiuni privind frontiera de stat	145
Titlul IV. Infracțiuni contra înfăptuirii justiției	146
Titlul V. Infracțiuni de corupție și de serviciu	156
Capitolul I. Infracțiuni de corupție	156
Capitolul II. Infracțiuni de serviciu.....	158
Titlul VI. Infracțiuni de fals	163
Capitolul I. Falsificarea de monede, timbre sau de alte valori	163
Capitolul II. Falsificarea instrumentelor de autentificare sau de marcă	166
Capitolul III. Falsuri în înscrisuri	166
Titlul VII. Infracțiuni contra siguranței publice	169
Capitolul I. Infracțiuni contra siguranței circulației pe căile ferate	169
Capitolul II. Infracțiuni contra siguranței circulației pe drumurile publice	171
Capitolul III. Nerespectarea regimului armelor, munițiilor, materialelor nucleare și al materiilor explozive.....	179
Capitolul IV. Infracțiuni privitoare la regimul stabilit pentru alte activități reglementate de lege.....	182
Capitolul V. Infracțiuni contra sănătății publice	183
Capitolul VI. Infracțiuni contra siguranței și integrității sistemelor și datelor informatice	185

Titlul VIII. Infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială	188
Capitolul I. Infracțiuni contra ordinii și liniștii publice	188
Capitolul II. Infracțiuni contra familiei	192
Capitolul III. Infracțiuni contra libertății religioase și respectului datorat persoanelor decedate	195
Titlul IX. Infracțiuni electorale	196
Titlul X. Infracțiuni contra securității naționale	197
Titlul XI. Infracțiuni contra capacității de luptă a forțelor armate	200
Capitolul I. Infracțiuni săvârșite de militari	200
Capitolul II. Infracțiuni săvârșite de militari sau de civili	204
Titlul XII. Infracțiuni de genocid, contra umanității și de război	205
Capitolul I. Infracțiuni de genocid și contra umanității	205
Capitolul II. Infracțiuni de război	206
Titlul XIII. Dispoziții finale	210
Index Codul penal	211
CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ DIN 2010 (LEGEA NR. 135/2010)	227
PARTEA GENERALĂ	227
Titlul I. Principiile și limitele aplicării legii procesuale penale	227
Titlul II. Acțiunea penală și acțiunea civilă în procesul penal	232
Capitolul I. Acțiunea penală	232
Capitolul II. Acțiunea civilă	235
Titlul III. Participanții în procesul penal	242
Capitolul I. Dispoziții generale	242
Capitolul II. Competența organelor judiciare	243
<i>Secțiunea 1. Competența funcțională, după materie și după calitatea persoanei a instanțelor judecătorești</i>	243
<i>Secțiunea 2. Competența teritorială a instanțelor judecătorești</i>	246
<i>Secțiunea 3. Dispoziții speciale privind competența instanțelor judecătorești</i>	247
<i>Secțiunea 4. Competența judecătorului de drepturi și libertăți și a judecătorului de cameră preliminară</i>	252
<i>Secțiunea 5. Organele de urmărire penală și competența acestora</i>	253
<i>Secțiunea 6. Incompatibilitatea și strămutarea</i>	258
Capitolul III. Subiecții procesuali principali și drepturile acestora	272
Capitolul IV. Inculpatul și drepturile acestuia	274
Capitolul V. Partea civilă și drepturile acesteia	274
Capitolul VI. Partea responsabilă civilmente și drepturile acesteia	275
Capitolul VII. Avocatul. Asistența juridică și reprezentarea	276
Titlul IV. Probele, mijloacele de probă și procedeele probatorii	282
Capitolul I. Reguli generale	282
Capitolul II. Audierea persoanelor	286
<i>Secțiunea 1. Reguli generale în materia audierii persoanelor</i>	286
<i>Secțiunea 2. Audierea suspectului sau a inculpatului</i>	286
<i>Secțiunea 3. Audierea persoanei vătămate, a părții civile și a părții responsabile civilmente</i>	288

<i>Secțiunea 4. Audierea martorilor</i>	290
<i>Secțiunea 5. Protecția martorilor</i>	295
<i>Subsecțiunea 1. Protecția martorilor amenințați</i>	295
<i>Subsecțiunea 2. Protecția martorilor vulnerabili</i>	298
<i>Secțiunea 6. Confruntarea</i>	298
Capitolul III. Identificarea persoanelor și a obiectelor	298
Capitolul IV. Metode speciale de supraveghere sau cercetare	300
Capitolul V. Conservarea datelor informatice	324
Capitolul VI. Percheziția și ridicarea de obiecte și înscrisuri	326
<i>Secțiunea 1. Percheziția domiciliară</i>	326
<i>Secțiunea 2. Alte forme de percheziție</i>	332
<i>Secțiunea 3. Ridicarea de obiecte și înscrisuri</i>	335
Capitolul VII. Expertiza și constatarea	337
Capitolul VIII. Cercetarea locului faptei și reconstituirea	352
Capitolul IX. Fotografierea și luarea amprentelor suspectului, inculpatului sau ale altor persoane	353
Capitolul X. Mijloace materiale de probă	354
Capitolul XI. Înscrisurile	354
Titlul V. Măsurile preventive și alte măsuri procesuale	356
Capitolul I. Măsurile preventive	356
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	356
<i>Secțiunea 2. Reținerea</i>	365
<i>Secțiunea 3. Controlul judiciar</i>	367
<i>Secțiunea 4. Controlul judiciar pe cauțiune</i>	373
<i>Secțiunea 5. Arestul la domiciliu</i>	374
<i>Secțiunea 6. Arestarea preventivă</i>	378
<i>Secțiunea 7. Încetarea de drept, revocarea și înlocuirea măsurilor preventive</i>	390
<i>Secțiunea 8. Dispoziții speciale privind măsurile preventive aplicate minorilor</i>	394
Capitolul II. Aplicarea provizorie a măsurilor de siguranță cu caracter medical	396
<i>Secțiunea 1. Obligarea provizorie la tratament medical</i>	396
<i>Secțiunea 2. Internarea medicală provizorie</i>	398
<i>Secțiunea 3. Dispoziții privind expertizele medico-legale psihiatrice</i>	359
Capitolul III. Măsurile asigurătorii, restituirea lucrurilor și restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii	400
Titlul VI. Acte procesuale și procedurale comune	412
Capitolul I. Citarea, comunicarea actelor procedurale și mandatul de aducere	412
Capitolul II. Termenele	420
Capitolul III. Cheltuielile judiciare	422
Capitolul IV. Modificarea actelor procedurale, îndreptarea erorilor materiale și înlăturarea unor omisiuni vădite	427

Capitolul V. Nulitățile	428
Capitolul VI. Amenda judiciară	431
PARTEA SPECIALĂ	433
Titlul I. Urmărirea penală	433
Capitolul I. Dispoziții generale	433
Capitolul II. Sesizarea organelor de urmărire penală	434
Secțiunea 1. Reglementări generale	434
Secțiunea 2. Plângerea prealabilă	437
Capitolul III. Conducerea și supravegherea activității organelor de cercetare penală de către procuror	439
Capitolul IV. Efectuarea urmăririi penale	440
Secțiunea 1. Desfășurarea urmăririi penale	440
Secțiunea 2. Suspendarea urmăririi penale	444
Secțiunea 3. Clasarea și renunțarea la urmărirea penală	445
Secțiunea 4. Terminarea urmăririi penale	451
Secțiunea 5. Dispoziții privind efectuarea urmăririi penale de către procuror	452
Capitolul V. Rezolvarea cauzelor și sesizarea instanței	452
Capitolul VI. Reluarea urmăririi penale	454
Capitolul VII. Plângerea împotriva măsurilor și actelor de urmărire penală	458
Titlul II. Camera preliminară	465
Titlul III. Judecata	476
Capitolul I. Dispoziții generale	476
Capitolul II. Judecata în primă instanță	487
Secțiunea 1. Desfășurarea judecării cauzelor	487
Secțiunea 2. Deliberarea și hotărârea instanței	498
Capitolul III. Apelul	511
Capitolul III ¹ . Contestația	521
Capitolul IV	522
Capitolul V. Căile extraordinare de atac	522
Secțiunea 1. Contestația în anulare	522
Secțiunea 2. Recursul în casație	526
Secțiunea 3. Revizuirea	530
Secțiunea 4. Redeschiderea procesului penal în cazul judecării în lipsa persoanei condamnate	539
Capitolul VI. Dispoziții privind asigurarea unei practici judiciare unitare	543
Secțiunea 1. Recursul în interesul legii	543
Secțiunea 2. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept	545
Titlul IV. Proceduri speciale	546
Capitolul I. Acordul de recunoaștere a vinovăției	546
Capitolul I ¹ . Contestația privind durata procesului penal	554
Capitolul II. Procedura privind tragerea la răspundere penală a persoanei juridice	557

Capitolul III. Procedura în cauzele cu infractori minori	562
Capitolul IV. Procedura dării în urmărire	570
Capitolul V. Procedura reabilitării	572
Capitolul VI. Procedura reparării pagubei materiale sau a daunei morale în caz de eroare judiciară sau în caz de privare nelegală de libertate ori în alte cazuri	575
Capitolul VII. Procedura în caz de dispariție a dosarelor judiciare și a înscrisurilor judiciare	577
Capitolul VIII. Procedura privind cooperarea judiciară internațională și punerea în aplicare a tratatelor internaționale în materie penală	578
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	578
<i>Secțiunea 2. Recunoașterea unor acte judiciare străine</i>	579
Capitolul IX. Procedura de confiscare sau desființare a unui înscris în cazul clasării	579
Titlul V. Executarea hotărârilor penale	582
Capitolul I. Dispoziții generale	582
Capitolul II. Punerea în executare a hotărârilor	584
<i>Secțiunea 1. Punerea în executare a pedepselor principale</i>	584
<i>Secțiunea 2. Punerea în executare a pedepselor complementare</i>	588
<i>Secțiunea 3. Punerea în executare a măsurilor de siguranță</i>	589
<i>Secțiunea 4. Punerea în executare a altor dispoziții</i>	592
<i>Secțiunea 5. Punerea în executare a amenzii judiciare și a cheltuielilor judiciare avansate de stat</i>	593
<i>Secțiunea 6. Punerea în executare a dispozițiilor civile din hotărâre</i>	593
Capitolul III. Alte dispoziții privind executarea	595
<i>Secțiunea 1. Condamnarea în cazul anulării sau revocării renunțării la aplicarea pedepsei sau a amânării aplicării pedepsei</i>	595
<i>Secțiunea 1¹. Schimbări în executarea unor hotărâri</i>	596
<i>Secțiunea 2. Amânarea executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață</i>	601
<i>Secțiunea 3. Întreruperea executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață</i>	603
<i>Secțiunea 4. Înlăturarea sau modificarea pedepsei</i>	604
Capitolul IV. Dispoziții comune	605
Titlul VI. Dispoziții finale	611
Index Codul de procedură penală	613

Andrei Viorel IUGAN

CODUL PENAL CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ

***Minute de practică neunitară. Decizii ale Curții Constituționale.
Recursuri în interesul legii. Hotărâri prealabile***

Ediția a V-a, revăzută și adăugită

**Universul Juridic
București
-2026-**

CODUL PENAL DIN 2009 (LEGEA NR. 286/2009)

PARTEA I PARTEA GENERALĂ

Titlul I Legea penală și limitele ei de aplicare

Capitolul I Principii generale

Art. 1: Legalitatea incriminării

- (1) Legea penală prevede faptele care constituie infracțiuni.
- (2) Nicio persoană nu poate fi sancționată penal pentru o faptă care nu era prevăzută de legea penală la data când a fost săvârșită.

Art. 2: Legalitatea sancțiunilor de drept penal

- (1) Legea penală prevede pedepsele aplicabile și măsurile educative ce se pot lua față de persoanele care au săvârșit infracțiuni, precum și măsurile de siguranță ce se pot lua față de persoanele care au comis fapte prevăzute de legea penală.
- (2) Nu se poate aplica o pedeapsă ori nu se poate lua o măsură educativă sau o măsură de siguranță dacă aceasta nu era prevăzută de legea penală la data când fapta a fost săvârșită.
- (3) Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită și aplicată în afara limitelor generale ale acestora.

Capitolul II Aplicarea legii penale

Secțiunea 1 *Aplicarea legii penale în timp*

Art. 3: Activitatea legii penale

Legea penală se aplică infracțiunilor săvârșite în timpul cât ea se află în vigoare.

Art. 4: Aplicarea legii penale de dezincriminare

Legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz, executarea pedepselor, a măsurilor educative și a măsurilor de siguranță, pronunțate în baza legii vechi, precum și toate consecințele penale ale hotărârilor judecătorești privitoare la aceste fapte încetează prin intrarea în vigoare a legii noi.

Curtea Constituțională

Soluția legislativă cuprinsă în art. 4 C. pen., care nu asimilează efectele unei decizii a Curții Constituționale, prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare cu cele ale unei legi penale de dezincriminare, este neconstituțională (Decizia nr. 651/2018, M. Of. nr. 1083 din 20 decembrie 2018).

Codul de Procedură penală din 2010 (LEGEA nr. 135/2010)

Data act: 1-iul-2010

Emitent: Parlamentul

PARTEA GENERALĂ

Titlul I

Principiile și limitele aplicării legii procesuale penale

Art. 1: Normele de procedură penală și scopul acestora

(1) Normele de procedură penală reglementează desfășurarea procesului penal și a altor proceduri judiciare în legătură cu o cauză penală.

(2) Normele de procedură penală urmăresc asigurarea exercitării eficiente a atribuțiilor organelor judiciare cu garantarea drepturilor părților și ale celorlalți participanți în procesul penal astfel încât să fie respectate prevederile Constituției, ale tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, ale celorlalte reglementări ale Uniunii Europene în materie procesual penală, precum și ale pactelor și tratatelor privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care România este parte.

Art. 2: Legalitatea procesului penal

Procesul penal se desfășoară potrivit dispozițiilor prevăzute de lege.

Art. 3: Separarea funcțiilor judiciare

(1) În procesul penal se exercită următoarele funcții judiciare:

- a) funcția de urmărire penală;
- b) funcția de dispoziție asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei în faza de urmărire penală;
- c) funcția de verificare a legalității trimiterii ori netrimiterii în judecată;
- d) funcția de judecată.

(2) Funcțiile judiciare se exercită din oficiu, în afară de cazul când, prin lege, se dispune altfel.

(3) În desfășurarea aceluiași proces penal, exercitarea unei funcții judiciare este incompatibilă cu exercitarea unei alte funcții judiciare, cu excepția celei prevăzute la alin. (1) lit. c), care este compatibilă cu funcția de judecată, mai puțin când se dispune începerea judecătii potrivit art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c).

(4) În exercitarea funcției de urmărire penală, procurorul și organele de cercetare penală strâng probele necesare pentru a se constata dacă există sau nu temeiuri de trimitere în judecată.

(5) Asupra actelor și măsurilor din cadrul urmăririi penale, care restrâng drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei, dispune judecătorul desemnat cu atribuții în acest sens, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

(6) Asupra legalității actului de trimitere în judecată și probelor pe care se bazează acesta, precum și asupra legalității soluțiilor de netrimitere în judecată se pronunță judecătorul de cameră preliminară, în condițiile legii.

(7) Judecata se realizează de către instanță, în complete legal constituite.